

Semanttinen Yle

Kim Viljanen, 2.11.2021

Semanttinen web Suomessa 20 vuotta

Kiitos avusta: Pia Virtanen, Mikael Hindsberg, Jari Ruotsalainen, Tanja Rasila.

Onneksi olkoon, älykäs WWW Suomessa!

Department of Computer Science

Department information

- Homepage
- News and events
- Research
- Studies
- Admission
- Computing facilities
- Administration
- Quality manual
- Contact information

Helsingin yliopisto - Tietojenkäsittelytieteen laitos

[Koti Yhteystiedot](#) [Laitos lyhyesti](#) [Henkilöt](#) [Palvelut](#) [Opiskelu](#) [Tutkimus](#)
[Uutiset ja tapahtumat](#)

SEMANTIC WEB KICK-OFF IN FINLAND - ÄLYKÄS WWW SUOMESSA

Helsingin yliopisto, Porthania, sali P3
 Perjantai 2.11.2001, klo 9:00-16:30

Tilaisuuden esitysten materiaali

Kohti älykästä Internetiä

WWW on merkinnyt vallankumousta informaation ja sähköisten palveluiden saatavuudelle. Lähes kaikki WWW:n sisältö on kuitenkin esitetty lähinnä tiedon ulkoosua, syntaksia, kuvailevassa HTML-muodossa. Kone ei voi sen perusteella "ymmärtää" sivujen merkityssisältöä, semantiikkaa. Tämä on kuitenkin välttämätöntä tulevaisuuden verkon älykkäille palveluille ja tehokkaalle hajautetulle käytölle.

XML tarjoaa välineet merkkauksien luomiseksi WWW-sisällöille. XML-merkkaukset eivät kuitenkaan kerro koneelle omasta merkityksestään sen enempää kuin HTML-merkkauksetkaan. Päinvastoin kuin ihminen, kone ei esimerkiksi osaa ohjata "kodinkoneista" kiinnostunutta asiakasta automaattisesti sivulle, jossa on merkkaukset <pesukone>, sillä kone ei ymmärrä käsitteiden merkitystä.

Semantic Web -visio ja teknologiat

Semantic Web -alan visiona on luoda seuraavan polven älykäs Internet, jonka sisällöt ovat (myös) koneellisesti tulkittavissa ja tarjoavat näin alustan aiempaa olennaisesti älykkäämpien ja käyttäjäystävällisempien WWW-sovellusten toteuttamiseksi. Tavoitteen saavuttamiseksi alalla kehitetään XML-perustaisia meta-kieliä ja -standardeja sekä ontologiatekniikoita, joiden avulla verkon resurssien sisällöllinen kuvaaminen ja hyödyntäminen käyvät mahdolliseksi. Tunnetuimpiin teknologioihin ja standardeihin kuuluvat W3C:n [RDF\(S\)](#), ISO:n [Topic Maps](#) ja DARPA:n [DAML+OIL](#). Tärkeitä sovellusalueita ovat mm. tiedonhaku, tuotteiden ja palveluiden etsintä, tietämyksen hallinta ja sähköisen kaupankäynnin sovellukset. Alan kehityksen edistämiseksi W3C perusti helmikuussa 2001 erityisen [Semantic Web Activity](#) -ohjelman. EU:n aktiviteeteista mainittakoon kesällä 2001 käynnistynyt [OntoWeb](#) tutkimusverkosto.

Semantic Web Kick-Off in Finland -seminaarin tavoitteena on luoda yleiskatsaus viime aikoina nopeasti kehittyneeseen Semantic Web -alueeseen, sen visioihin, teknologioihin ja standardeihin, kansainväliseen ja kotimaiseen tutkimukseen sekä käytännön sovelluksiin. Toivon mukaan tilaisuus voisi toimia lähtölaukauksena alan laajemmalle tutkimukselle ja soveltamiselle maassamme.

Ohjelma

Ohjelma jakautuu kolmeen osaan. (1) Seminaarin alussa on kutsuesitelmäosuus, jossa alan tunnetut asiantuntijat luovat yleiskatsauksen Semantic Web -alueen keskeisimpiin kehitystrendeihin. (2) Tämän jälkeen ohjelmassa on tutoriaalityyppinen teknisempi osuus, jossa esitellään systemaattisesti alan teknologioita ja sovelluksia. (3) Päivän päättää suomalaisten tutkimushankkeiden esittely. Tähän ohjelman osaan voi ehdottaa omaa esitystä päivän teemaan

Semantic Web Kick-Off in Finland

Perjantai 2.11.2001, Helsingin yliopisto, Porthania

AIKA	ESIINTYJÄ
9:00-9:10	Martti Mäntylä HIIT, Helsinki
9:10-9:40	Eero Hyvönen Helsingin yliopisto
9:40-10:30	Marja-Riitta Koivunen W3C, Boston
10:30-11:00	
11:00-11:15	Marja-Riitta Koivunen W3C, Boston
11:15-11:45	Janne Saarela Profium
11:45-12:30	
12:30-14:30	<i>Teknologiakatsaus, Helsingin yliopisto</i>
12:30-12:40	Jari Petteri Harjula, HY
12:40-12:50	Sten Malmund, HY
12:50-13:10	Vilho Raatikka, HY
13:10-13:20	Karru Salminen, HY
13:20-13:30	Kim Viljanen, HY
13:30-13:40	Aki Kivelä, HY
13:40-13:50	Jyri Huttunen, HY
13:50-14:10	Paula Silvenon, VTT
14:10-14:20	Jyrki Haajanen, VTT
14:20-14:30	Petri Takala, ICL
14:30-15:00	
15:00-17:00	<i>Tutkimusta Suomessa</i>
15:00-15:15	Juha Puustjärvi, TKK
15:15-15:30	Lasse Pajunen, Elisa
15:30-15:45	Matti Keijola, TKK
15:45-16:00	Hannu Kuukkanen, VTT
16:00-16:15	Markku Syrjänen, TKK
16:15-16:30	Jouni Huhtinen, VTT, Jukka Rieki, OY
16:30-16:45	Heikki Hyötyniemi, TKK
16:45-17:00	Jouko Seppänen, TKK
17:00	Eero Hyvönen, HY

Pikafaktat meistä

- Perustettu vuonna 1926
- Toimitusjohtaja Merja Ylä-Anttila
- Läsnä 25 paikkakunnalla ympäri Suomen
- 4 tv-kanavaa kolmella kanavapaikalla, myös HD:na
- 6 FM-radiokanavaa ja 3 radiopalvelua
- Suomen suosituimmat palvelut verkossa
- Vakituksia yleläisiä 2 885 henkilöä, meistä 90 % tekee sisältöjä ja ohjelmia

yle AREENA

Yle Areena on Suomen
arvostetuin ja suosituin
suoratoistopalvelu.

- Yhdeksän kymmenestä verkon viikkokäyttäjistä tuntee Areena-brändin.
- Vuonna 2020 Arenassa tehtiin joka päivä 3,1 miljoonaa käynnistystä video- ja audiotallenteisiin sekä suoriin radio- ja tv-lähetyksiin.

9:41

Uudistunut Yle-sovellus ja Yle.fi

Kaksikielinen uutis-, urheilu- ja tapahtumapalvelu pitää ajan tasalla ja kokoaa suomalaiset jakamaan yhteisiä elämyksiä.

ÖSTERBOTTEN

Jubileumsåret b
den folkfest so
Karleby och N
hoppades på

Nästan 600 evenemang
år när staden firar 400-
av coronaviruset har re
am och rika 10 bar bo

yle

VAPAASUKELLUS

6 minuuttia 35 sekun
aika pysähtyy,
vapaasukeltaja J
Nordblad on jää

9:41

yle

▶ 2:36

URHEILU

**Kommentti: Huuhkajien
kärsimysten tien
päätepiste löytyi viimein –
sankarijoukkueen matka
on vasta alussa**

Palloliiton naurunalaiseksi joutunut visio toteutuu
sittenkin osittain, kirjoittaa Yle Urheilun Jussi
Vainikka.

Yle 2020

Kaikille yhteinen,
jokaiselle oma

96 %
suomalaisista
tavoitettu **joka viikko**

Ohjelmia
12
kielellä

Yle-vero
0–163 €

TV:ssä
4 kanavaa
18 914 tuntia ohjelmaa

Radiossa
6 kanavaa
47 725 tuntia ohjelmaa

2 885
yleläistä oman
alansa asiantuntijaa

Suomen käytetyimmät palvelut verkossa

Yle Areenassa
15 039 tuntia
ohjelmaa tallenteina
3,1 miljoonaa käynnistystä
joka päivä

Yhteensä
1 800 000
Yle Tunnusta

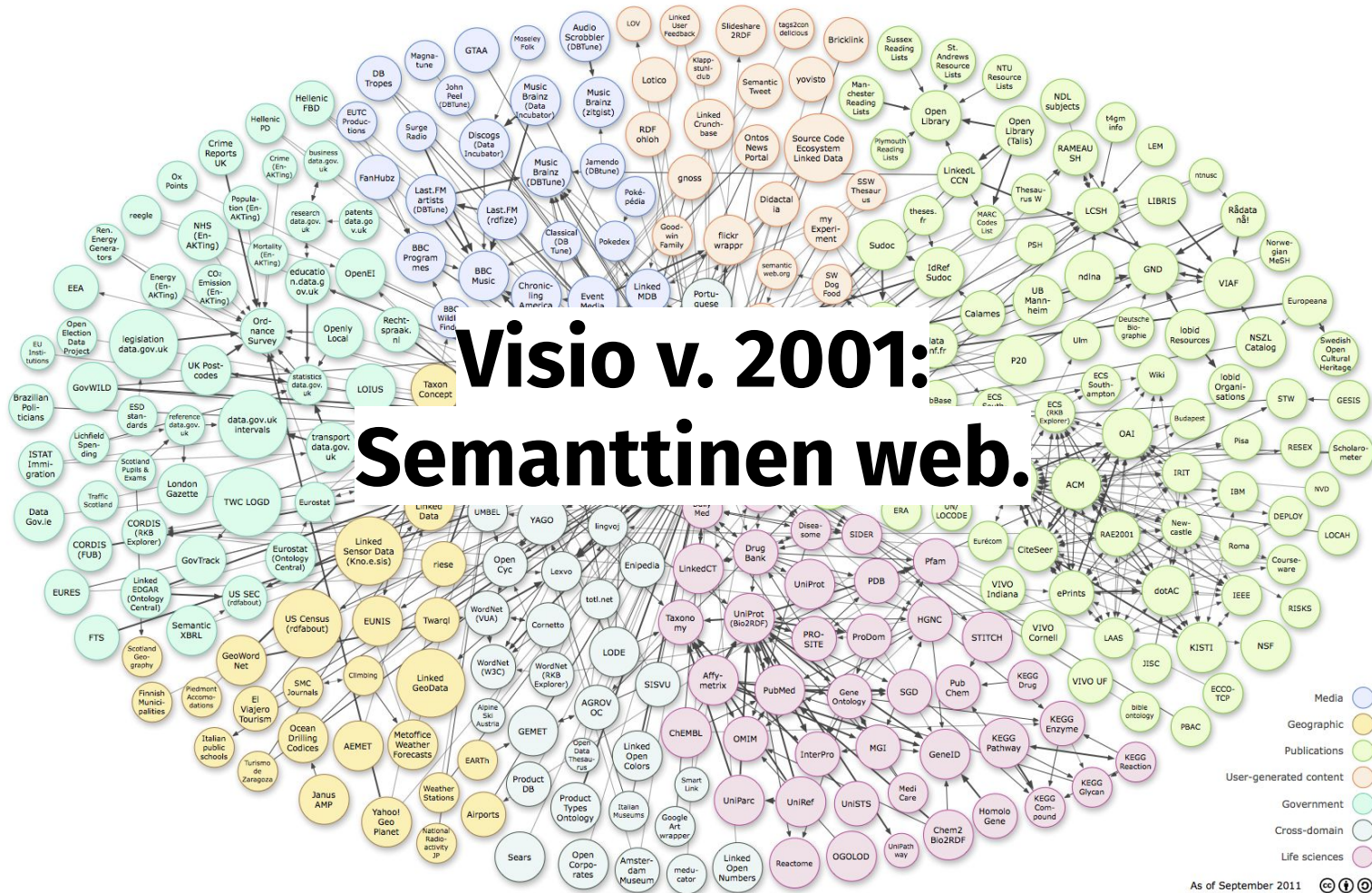
1 456
miljoonaa käyntiä
verkko- ja mobiili-
palveluihin

974 tuntia
aarteita arkistosta
211 h sisältöjä viittomakielellä
85 h kuvailutulkausta
46 h uutisia selkosuomeksi

Läsnä **25** paikkakunnalla
18 suomenkielistä **8** ruotsinkielistä
ja saamenkielinen toimitus
7 kirjeenvaihtajaa **12** avustajaa

Henkilökohtaista palvelua

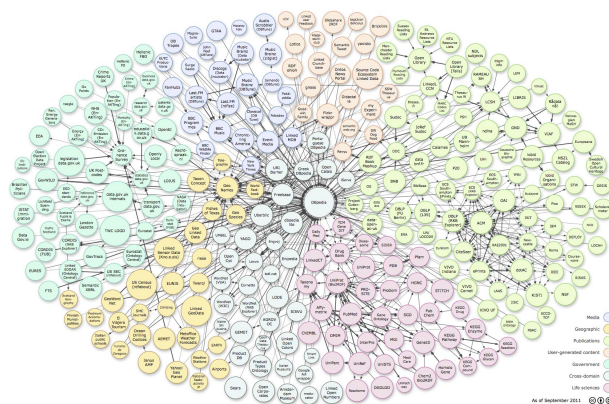
- Äänestä, visaile, kommentoi.
- Tallenna Arenassa suosikkeja ja jatka katselua myöhemmin.
- Ota Arenan video-sisällöt mukaan matkustaessasi EU-alueella.

Visio v. 2001

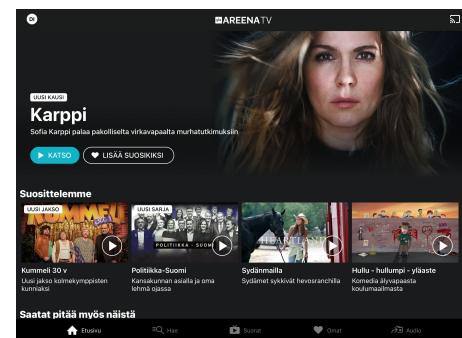
Kaikki webin tieto
erilaisten sovellusten
käytävissä helposti

Kilpaillaan siitä kenen
data on parhaiten
avattuna ja linkitettyinä?

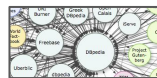
Älykkyys = loogisesti
oikein, faktoihin perustuva
objektiivinen todellisuus

Toteuma v. 2021

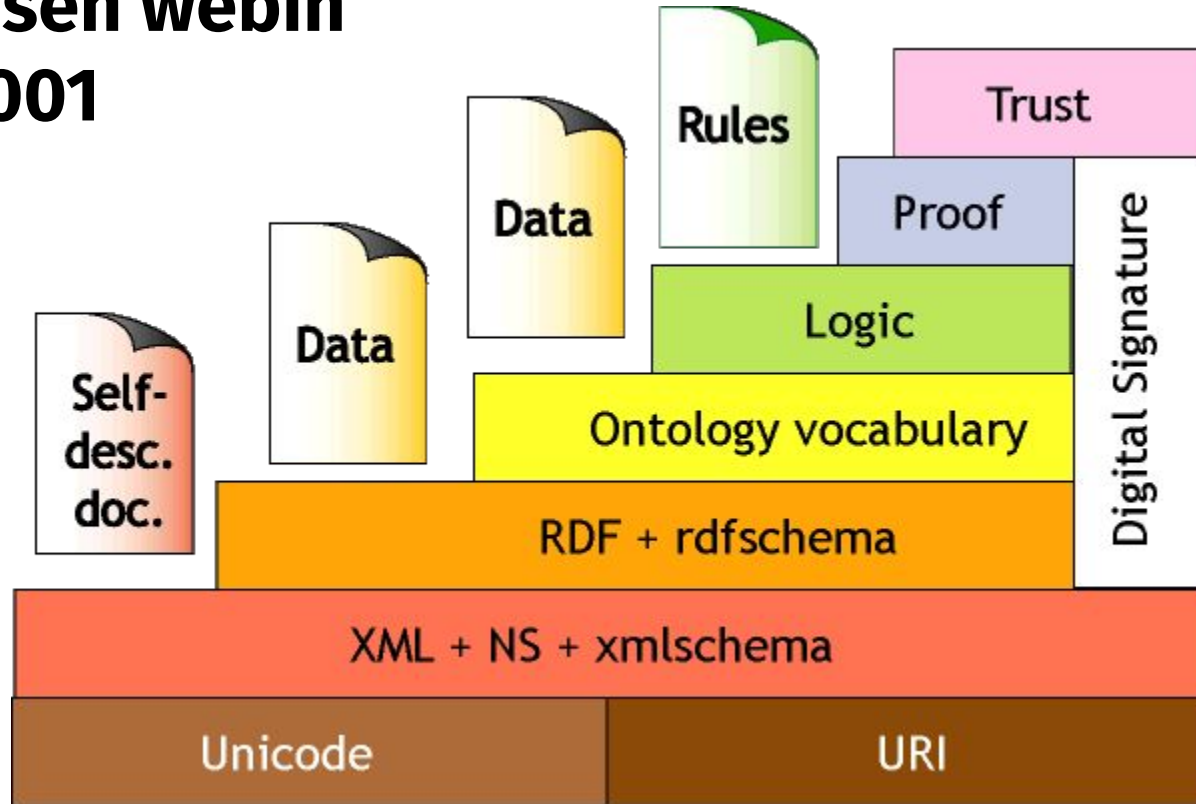
Kilpaillaan loppuasiakkaista kukin omalla appsillaan (oman organisaation sisäisellä datalla).

Jokaisella organisaatiolla oma sisäinen linkitetyn datan pilvi.

Älykkyys = henkilökohtaisesti (subjektiivisesti) relevantti käyttökokemus.

Semantischen webin visio v. 2001

Yle v. 2021 (varsin vapaasti tulkiten)

~~~ ✓

✗

✓

~ ✓

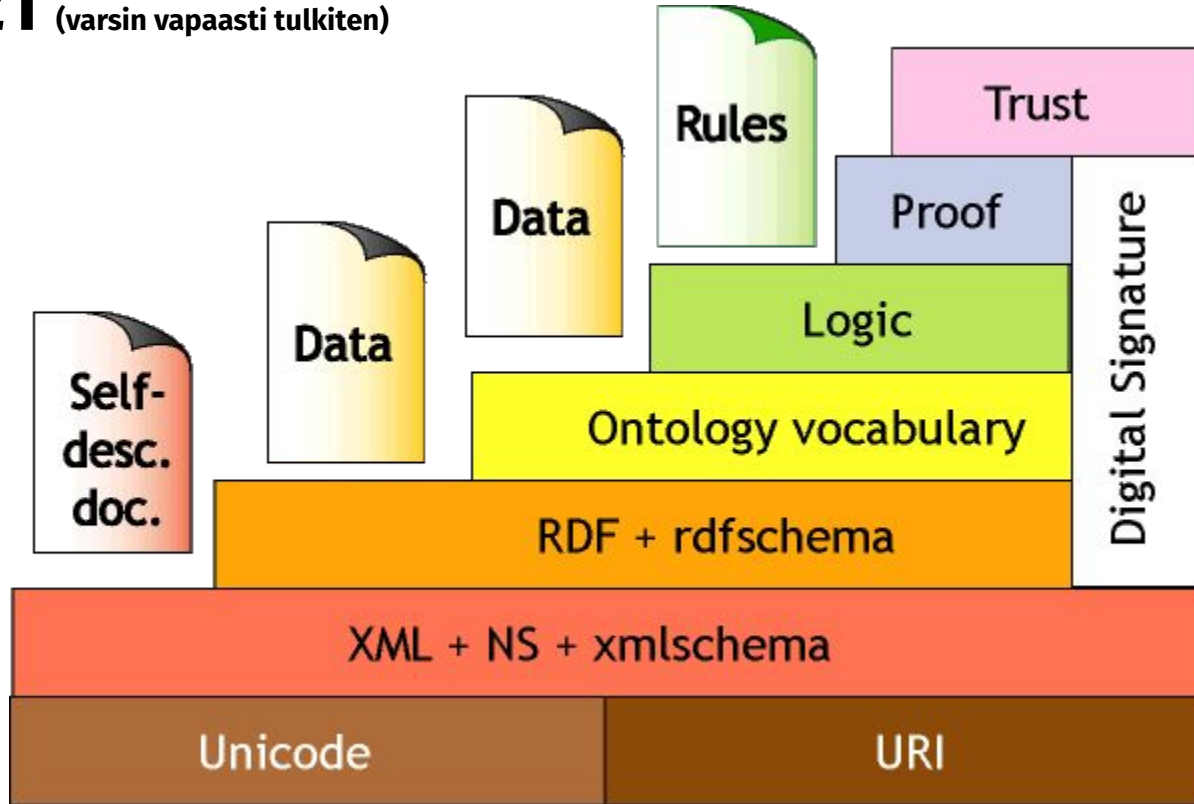
✗ /

✓

✓ /

✗

✓

- [Home](#)
- [Project](#)
- [Datasets](#)
- [Search Data](#)
- [Schemas](#)
- [Services](#)
- [Policies](#)
- [Documentation](#)
- [Validation](#)
- [Linked Data Science](#)
- [Applications](#)
- [Your Data?](#)
- [Linked Data School](#)

Linked Data Finland

Living Laboratory Data Service for the Semantic Web

This site is the Living Laboratory of the [Linked Data Finland](#) research initiative, conducted by the [Semantic Computing Research Group](#) at [Aalto University](#) in collaboration with University of Helsinki and a large consortium of Finnish public organizations and companies.

Our goal is to make life easier for both publishers as well as consumers of structured data on the Web. We base our work on the [Linked Data](#) paradigm and stack of standards, which combines an expressive, semantic data model ([RDF](#)) with standardized access mechanisms ([SPARQL](#) and [live HTTP URIs](#)).

5-star Linked Data

The baseline of our work is the [5-star Linked Data model](#), proposed [originally](#) by Tim Berners-Lee.

- ★ Make data available on the Web in whatever format.
- ★★ Make data available as structured data (e.g., Excel instead of an image scan of a table).
- ★★★ Use non-proprietary formats (e.g., CSV instead of Excel format).
- ★★★★ Use URIs to denote things, so that people can point at your data.
- ★★★★★ Link your data to other data to provide context.

7-star Linked Data Service

However, in our opinion, providing 5-star Linked Data is just the beginning. To actually make use of the datasets, consumers need more support in getting to know and access them, as well as a better grasp of their quality and provenance. To this end, we extend the model with two additional stars:

- ★★★★★★ Provide your data with a schema and documentation so that people can *understand and re-use* your data easily.
- ★★★★★★ Validate your data and denote its provenance so that people can *trust the quality* of your data.

5-star Linked Data

The baseline of our work is the [5-star Linked Data model](#), proposed [originally](#) by Tim Berners-Lee.

- ★ Make data available on the Web in whatever format.
- ★★ Make data available as structured data (e.g., Excel instead of an image scan of a table).
- ★★★ Use non-proprietary formats (e.g., CSV instead of Excel format).
- ★★★★ Use URIs to denote things, so that people can point at your data.
- ★★★★★ Link your data to other data to provide context.

7-star Linked Data Service

However, in our opinion, providing 5-star Linked Data is just the beginning. To actually make use of the datasets, consumers need more support in getting to know and access them, as well as a better grasp of their quality and provenance. To this end, we extend the model with two additional stars:

- ★★★★★★ Provide your data with a schema and documentation so that people can *understand and re-use* your data easily.
- ★★★★★★ Validate your data and denote its provenance so that people can *trust the quality* of your data.

5-star Linked Data

The baseline of our work is the [5-star Linked Data model](#), proposed [originally](#) by Tim Berners-Lee.

-   Make data available on the Web in whatever format.
-   Make data available as structured data (e.g., Excel instead of an image scan of a table).
-   Use non-proprietary formats (e.g., CSV instead of Excel format).
-   Use URIs to denote things, so that people can point at your data.
-   Link your data to other data to provide context.

7-star Linked Data Service

However, in our opinion, providing 5-star Linked Data is just the beginning. To actually make use of the datasets, consumers need more support in getting to know and access them, as well as a better grasp of their quality and provenance. To this end, we extend the model with two additional stars:

-   Provide your data with a schema and documentation so that people can *understand and re-use* your data easily.
-   Validate your data and denote its provenance so that people can *trust the quality* of your data.

← → ↻ yle https://yle.fi/uutiset/3-12169411

yle Uutiset Areena Urheilu Valikko

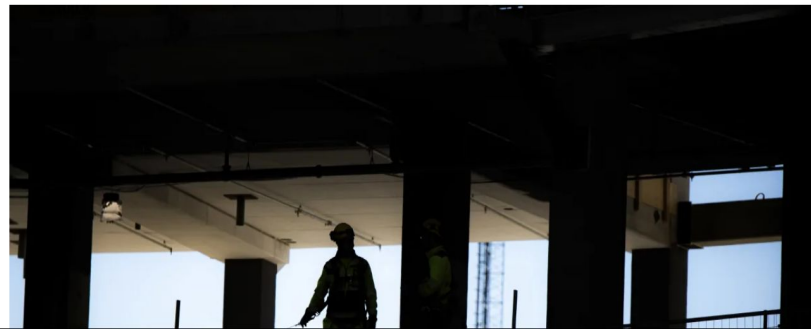
Hae 🔍 KV

Uutiset Tuoreimmat Koronavirus Sää Kotimaa Ulkomaat Talous Kaikki aiheet ja palvelut

TALOUS

Missä ovat Uroksen miljoonat? Ylen selvitys paljastaa vain joukon tyhjiä yhtiöitä ja laajan veroparatiisien käytön

Uroksen Luxemburgin-yhtiö kertoo 143 miljoonan euron varallisuudesta. Käteistä sillä oli kuitenkin vain 217 euroa.

Pääuutiset

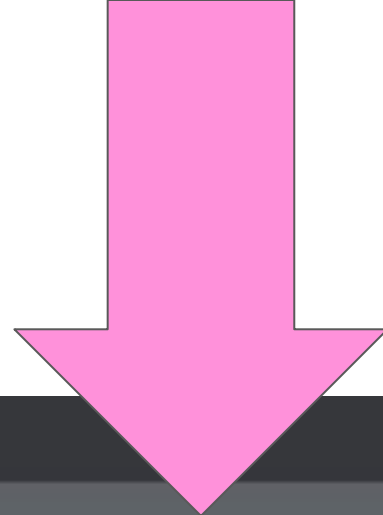
Päivittyvä seuranta:
Presidentti Niinistö pitää lehdistötilaisuuden Glasgow'n ilmastokokouksessa – katso suoraa lähetystä

Yle seuraa ilmasto- ja ympäristöuutisia tässä päivittyvässä artikkelissa.

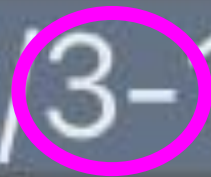
21.10. Ilmastonmuutos

Yle ID

<https://yle.fi/uutiset/3-121694>

Yle-laajuinen yksilöivä ID helpottaa metatiedon kuljettamista ja yhdistämisen läpi järjestelmien.

EBU CCDM

- Euroopan yleisradioliiton EBU:n puitteissa luotu käsitelmä / ontologia, joka mallintaa mistä yleisradiotyyppisen toimijan tietovarannot koostuvat.
- <https://tech.ebu.ch/publications/tech3351>

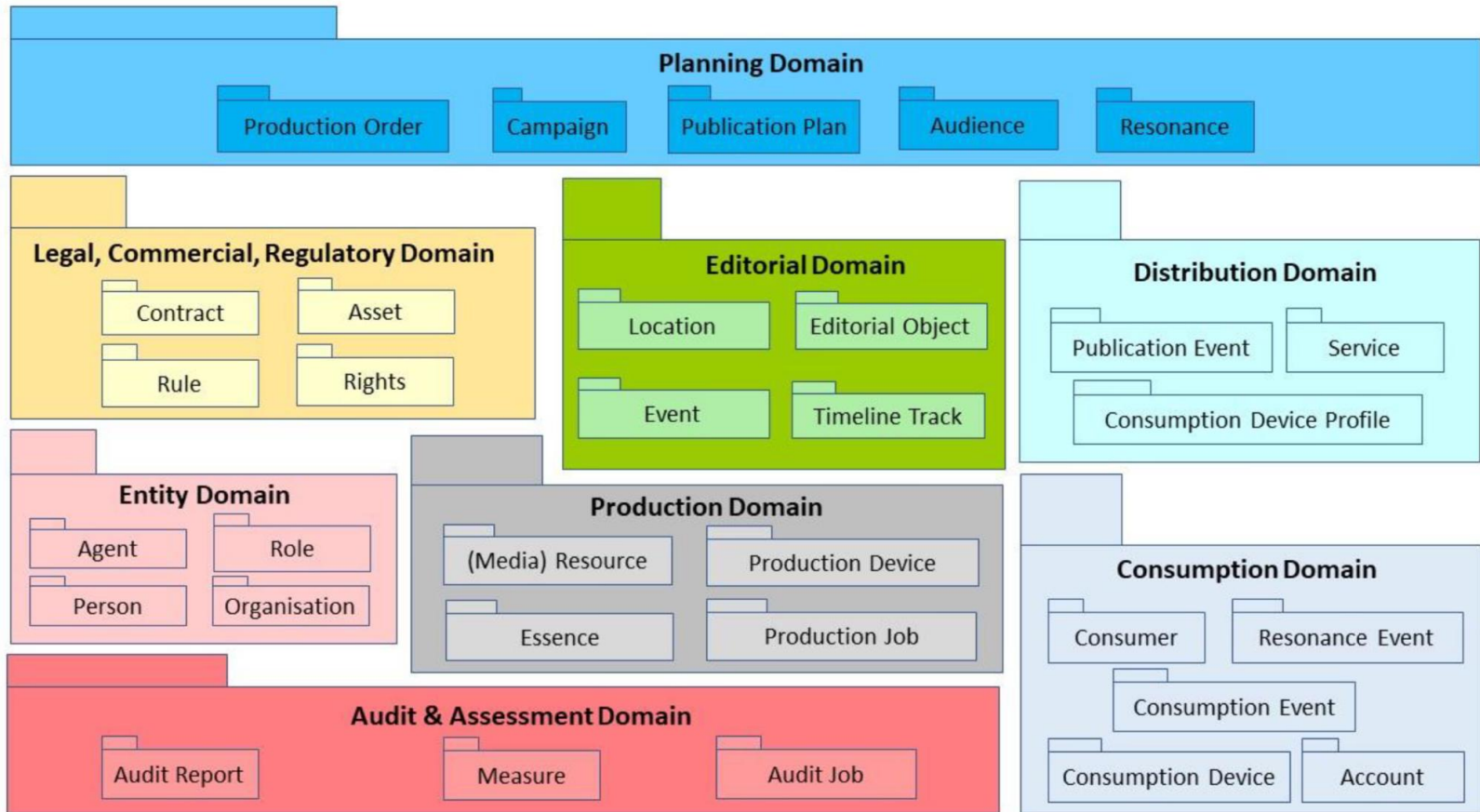
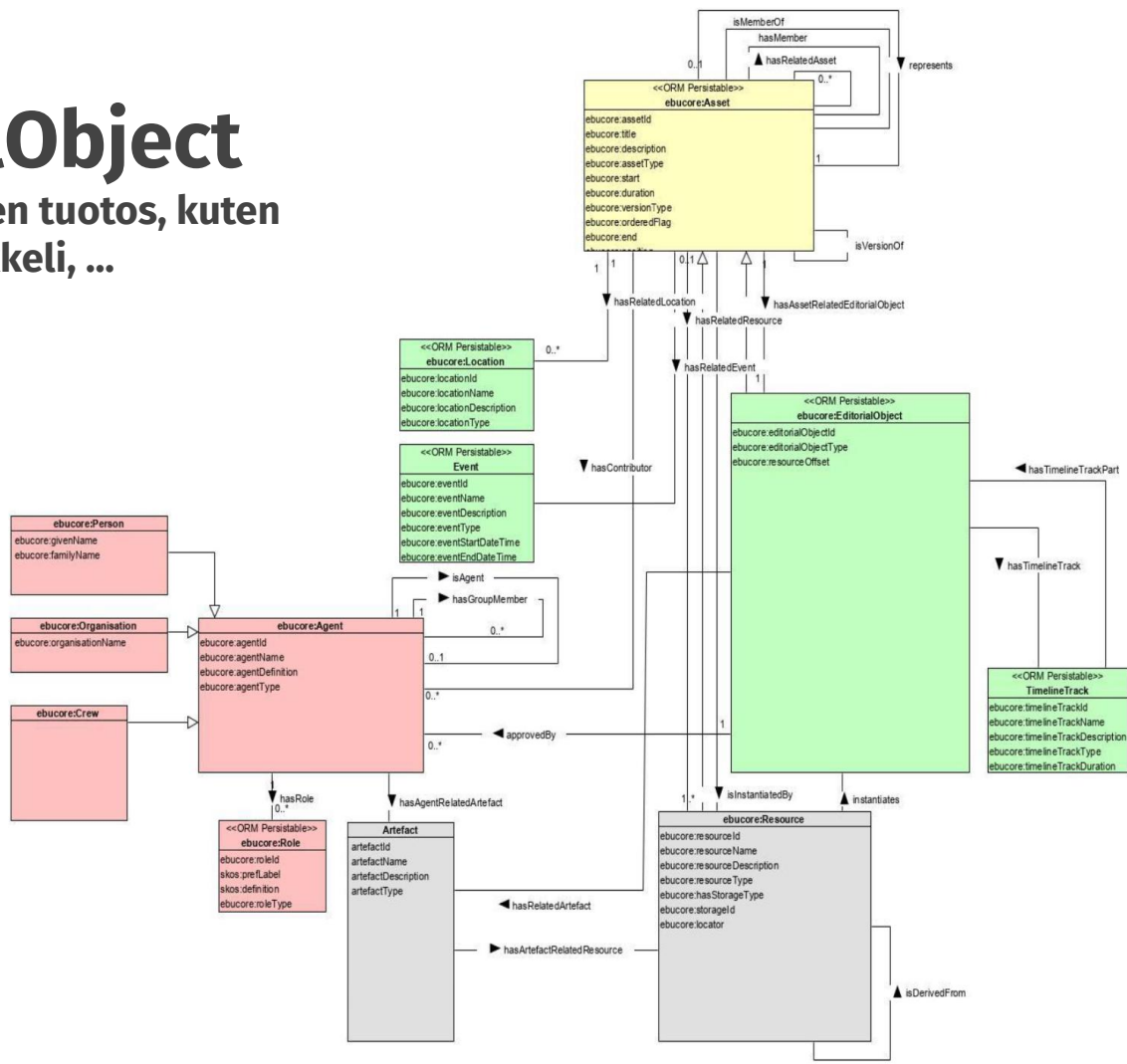

Figure 1: CCDDM domains

EditorialObject

= Toimituksellinen tuotos, kuten
tv-ohjelma, artikkeli, ...

Asiasanoitus

- Asiasanoituksella on pitkä historia Ylessä, esim. arkistossa.
- Svenska Yle aloitti n. v. 2008 verkkosivujen asiasanoittamisen: ONKI+KOKO+MeSH
- Nykyään asiasanoitus käytettävissä kaikessa verkkojulkaisemisessa: artikkelit, video, audio
- Asiasanastot: Finto KOKO, Wikidata
- Asiasanoitusta tehdään käsin “Taggerilla” ja automaattisesti (Annif).

MUOKKAA ASIASANOJA

asiasanoitettava sisältö: 1-50425316

Tallenna

Peru

i Lisää vain **tarpeelliset** asiasanat sisällölle. Kaikkia asiasanakohtia ei ole pakko täyttää.

AIHE

Aihe, jota sisällössä käsitellään, esim. ilmastonmuutos, kunnianosoitukset, Greta Thunberg, Amnesty International

kasvisruo

kasvisruokavaliot

325

ruokavaliot

kasvisruoat

301

ruoat (ruokalajit)

TOIVITSEMIK

+

YLE-KOKONAISUUS

+

TAPAHTUMA

+

SISÄLLÖN ALKUPERÄMAA TAI -ALUE

+

KOHDEYLEISÖ

+

TEKIJÄ / ESIINTYJÄ

+

Ehdota uutta asiasanaa tai muutosta asiasanaan [palautelomakkeella](#)

Miksi hyvä asiasanoitus kannattaa #1: yle.fi-etusivun näkymässä 1. asiasanalla ISO rooli

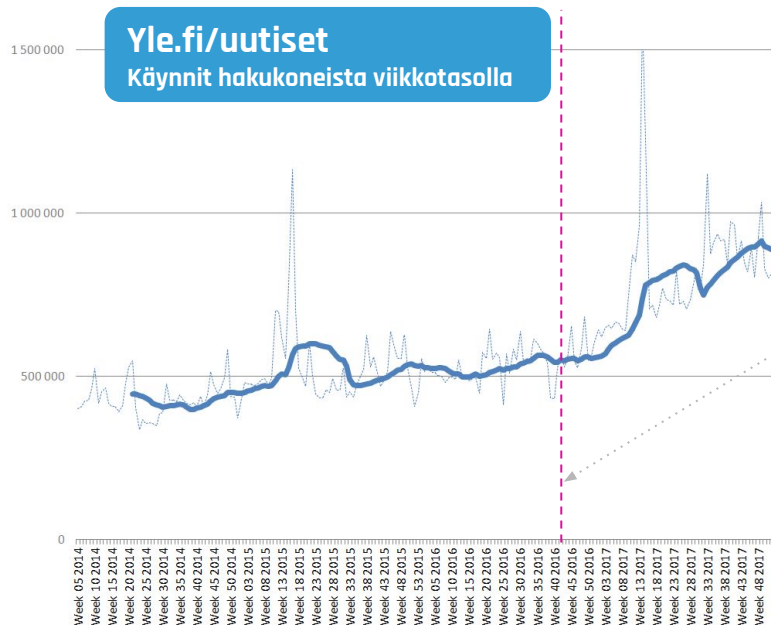
The screenshot shows the Yle website homepage. At the top, there are navigation links for 'yle', 'Uutiset', 'Areena', 'Urheilu', and 'Valikko'. Below the navigation is a video player showing a group of people in a meeting. The video title is 'TYÖHITOSOPIMUKSET' and the main headline is 'Syntyykö kemianteollisuuteen sopu ja millä ehdoin? Yle näyttää tiedotustilaisuuden suorana klo 18.25'. Below the video player are two news articles. The first article is about COVID-19, with the headline 'Koronaviruksesta ensimmäisten joukossa varoittanut lääkäri kuoli koronavirukseen'. The second article is about Fortum, with the headline 'Fortum sotkeutui sakeaan soppaan Saksassa - Toimitusjohtaja Pekka Lundmark, miksi te ette estä kohutun hiilivoimalan käynnistämistä?' and a comment count of '13 kommenttia'.

*“Aihepiiri näkyy selkeästi jo ennen kuin lukee jutun otsikon ja uutispalikat ovat aika siistejä ja selkeitä”
(käyttäjäpalaute)*

*“Selkeästi rajatut linkit ja uutisaiheiden yläpuolella lukee, mitä uutisaluetta uutinen koskee.”
(käyttäjäpalaute)*

*“Heti ensimmäisen uutisen aihealue on pizzat? Olisiko ko. uutinen ennemminkin rikos uutinen tai kirja mainos. Vaikka pizza siinä pääroolia näytteleekin.”
(käyttäjäpalaute)*

Miksi hyvä asiasanoitus kannattaa #2: Asiasanoituksen avulla juttu löytyy paremmin!

Yle.fi/uutiset -sivuston käynnit Googlesta lähes tuplaantuivat sivoustouudistuksen jälkeen. Keskeisin Google-näkyvyyteen vaikuttavat tekijä oli asiasanoituksen julkaisu sivuilla.

Asiasanoitus toi ns. asiasanasivut Googlen hakutuloksiin, mutta ennen kaikkea ne nostivat yksittäisten artikkelien löydettävyyttä Googlella.

Miksi hyvä asiasanoitus kannattaa #3: Navigointi - lukija löytää lisää kiinnostavaa sisältöä

The screenshot shows the Yle website's news section. The top navigation bar includes 'Uutiset', 'Areena', 'Urheilu', and 'Valikko'. Below this, there are tabs for 'UUTISET', 'Tuoreimmat', 'Urheilu', 'Sää', 'Kotimaa', 'Ulkomat', 'Talous', 'Politiikka', 'Kulttuuri', and 'Kolumnit'. The main content area is titled 'USA:n vaalit 2020: tuoreimmat' and features a vertical list of news items, each with a video thumbnail and a title. The items include:

- Erikoinen tilanne Yhdysvaltain vaaleissa: eläkeläiset kannattavat nuorta pornestari-Petea, nuoret Bernie-vaaria
- Valitaanko Trump uudelleen presidentiksi? Näin se ratkeaa
- Toimittajalta: Iowa ei lakkaa yllättäen
- Yhdysvaltain demokraatit julkaisivat Buttlegie niukassa johdossa, ennaki
- Vika tulosjärjestelmässä sotki paha tiedämme nyt Iowan sorkusta
- Toimittajalta: Iowan yössä tiedettiin demokraattipuolue
- Iowan esivaalin tulokset jo tunteja n oletettavissa?
- Iowan esivaalin tuloksia julkistetaan ongelmia sovelluksen koodauksessa
- Yhdysvaltain esivaaliralli käynnistyy valitsevat Trumpille vastustajan
- Koronavirus: tuoreimmat
- Koronaviruksesta ensimmäisten joukossa varoitettu lääkäri kuoli koronavirukseen
- Aasiailaustaukaiset kokenee Suomessa syntyneitä koronavirusepidemian puhuttua: haukkumista viruksiksi, välttelyä ja epäsiällisiä katseita
- Kiinassa osakekursit toipumassa viruskaoksen keskellä
- Kiina puolittaa yhdysvaltalaisuutelle asetetut lisätlit
- Xamk seuraa Kiinan koronavirustilannetta ja lykkää henkilöuntavaitoa epidemian vuoksi
- Kiinan Hubeissa 70 uutta koronaviruksesta johtavaa kuolemantapausta – Wuhanissa huutava pula potilaspaikeista
- Sankarilääkäri Li Wengliangia suitsutetaan Kiinassa: varoitii koronaviruksesta jo varhain, poliisi kolkutteli heti – ja sitten Li sairastui itse
- Suomalaisyritystä on motissa koronaviruksen takia eristetyssä Hangzhousssa – Lauri Tammi hoitelee bisneisiä videopuhelulla kotoaan käsin
- Ei syytä paniikkiin, sanovat ihä-Suomen hotellit ja mökkivuokraamat – koronavirus ei ole aiheuttanut erikoistoimenpiteitä

Tulossa:

- **Superasiasanasivut**

Kaikki Ylen sisältö tietystä aiheesta kootusti yhdessä paikassa, myös ohjelmat ja klipit

- **Areenan asiasanapohjaiset näkymät**

The screenshot shows the 'Kotimaiset komediat' section. It features a grid of video thumbnails with the following items:

- Me Rosvolat**: Vauhdikas koko perheen elokuva (1 H 20 MIN, SU 21.4.2019)
- Kulttieleokuva hoitotomasta hulluista**: Kulttieleokuva hoitotomasta hulluista (1 H 17 MIN)
- Syrjähyppyjä**: Pikkuvalheista kasvaa nopeasti isoja (1 H 10 MIN, PE 11.10.2019)
- Liian paku perhoseksi**: Katsottavissa 7.2.2020 saakka (1 H 25 MIN, 1 PV JÄLELLÄ)

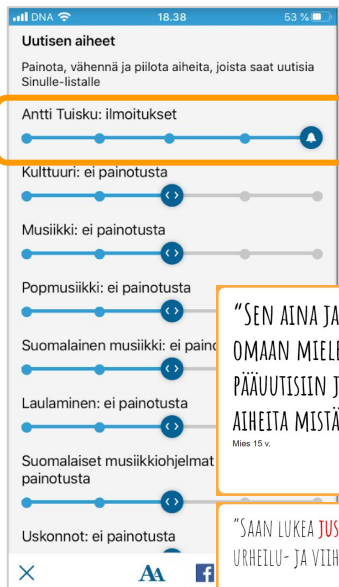
“elokuva”
+ “komedia”
+ “Suomi”
> Kotimaiset komediat

“dokumentti”
+ “urheilu”
> Urheiludokkarit

The screenshot shows the 'Urheiludokkarit' section. It features a grid of video thumbnails with the following items:

- Uraan ammattilaiset**: Uraan ammattilaiset (UUSI SARJA)
- EVA**: Ammattilaisrynnäkillän tarina rhyttikäsessä
- Areena rinteet**: Dokumentti radanrakentajan työstä
- Ruotsin lääkehistoria**: Tre-kroonin matka intohimon wespiläpääkoneen kahtaan aiku
- Vapauden kilho**: Urkijan ja Neuvostoliiton wespiläpääkoneen kahtaan aiku Melbournen olympialaisissa 1956 kükistetun kansannousun
- Docstop: Drummer Boy**: Nykkelijän burnout ja uusi alku

Miksi hyvä asiasanoitus kannattaa #4: Personointi ja suosittelu

- Uutisvahdin painotukset (ks. [lisäkalvo esityksen lopussa!](#))
- Läheltä: Alueelliset uutiset netissä, Uutisvahdissa ja uutiskirjeinä
- Seuraa kansanedustajaasi -uutiskirjeet

"SEN AINA JAKSAA AVAA JA TIETÄÄ, ETTÄ UUTISET KOHDISTUVAT OMAAN MIELENKIINTOON. VOIT HELPOSTI MYÖS PÄÄSTÄ PÄÄUUTIISIIN JA LISÄÄ KOHDISTUKSIA. SELAAN AINA JOS OLISI AIHEITA MISTÄ HALUN LISÄÄ ILMOITUKSIA UUTISTEN LOPUSSA."

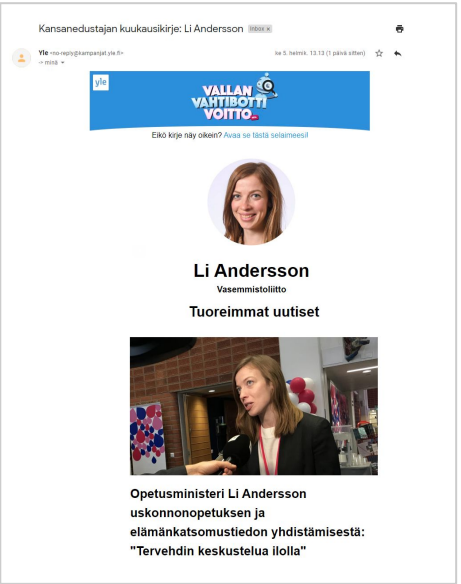
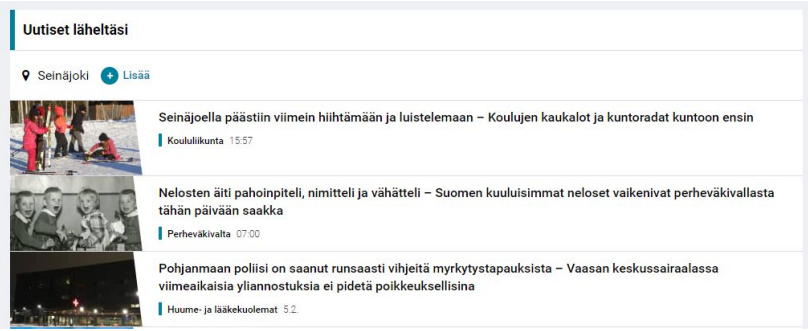
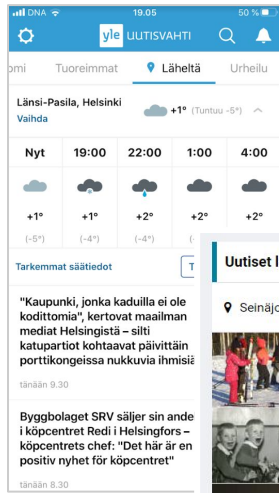
Mies 15 v.

"SAAN LUKEA JUST MUA KIINNOSTAVIA UUTISET. JA ELÄÄ KUPLASSA, JOSSA URHELLU- JA VIIHDEUUTISTA EI OLE OLEMASSAkaan."

Nainen 39 v.

"Personally established feed. Even in topics not easily found elsewhere" Nainen 31 v.

"Itseä kiinnostavien aiheiden lajittelu ja turhien uutisaiheiden blokkaminen." Mies 34v.

Miksi hyvä asiasanoitus kannattaa #5: Analytiikka

Asiasanoituksessa on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia!

Asiasanoitus = ylivälineellinen tapa vertailla ja koota yhteen sisältöjä myös analytiikassa

→ "kiinnostaako politiikka tänään enemmän kuin vuosi sitten?"

→ "mistä aiheesta julkaisemme usein?"

→ "nouseeko 15-29-vuotiaiden lukutavoissa eri aihe sanat kuin muilla?"

→ "miten veropäivän jutut menivät läpi viimevuonna? entä eduskuntavaaliartikkelit?"

Asiasanoitus toimittajan työkaluihin integroituna:
Mitä meillä ja muilla on aiheesta jo kirjoitettu, mihin juttuihin voisin vielä linkata, kannattaako juuri tämä asiasana valita ...

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	tammikuu		helmikuu			maaliskuu		
2	painoindeksi	50 000	lohikeitto		14 800	naistenpäivä		60 000
3	karpkaus	15 000	hernekeitto		18 100	earth hour		22 000
4	laihdutus	12 100	runebergin torttu		60 500			
5	painoindeksilaskuri	10 000	made		4 400	pääsisäskartelu		18 000
6	kaloritaulukko	9 900				palmusunnuntai		15 000
7	laihdutusblogi	8 800	ystävyyys		12 000			
8	terveellinen ruokavalio	5 500	kesätyö		12 000	aika		12000
9	painonpudotus	4 000	Penkkariasut		4 400	kello		20000
10	ruokapäiväkirja	5 500	paasto		5 000	kellonaika		12000
11	5:2 dieetti	5 200				kesäaika		50 000
12	rasvaprosentti	5 000	ystävänäpäivä		250 000	neiti aika		12 100
13	terveellinen ruokavalio	5 400	ystävänäpäiväkortti		13 000	kevätpäiväntasaus		200 000
14			ystävänäpäiväruno		45 000			
15	reseptit	15 000	runeberg		40 000	kevät		14 000
16	avokadopasta	40 000	laskiainen		22 000	yhteishaku		50 000
17	hernekeitto	18 100	runebergin päivä		18 000	aurinko		14 800
18	lohikeitto	14 800	penkkarit		10 000	kesätyö		12 000
19	inkivääri	9 900	vanhojen tanssit		10 000	perintövero		12 000
20	vihreä tee	6 000	saamelaisien kansallispäivä		1 600	polkupyörä		20 000
21			kalevalan päivä		8 000	höyrypesuri		8 000
22	melatonini	20 000	hiltoloma		7 000			
23	huuliherpes	9 000	112 päivä		4400	puutarhamesut		4 400
24	ummetus	6 600						
25	unettomuus	5 000				nivelrikko		8000
..								

Ote Google-hakujen vuosikellosta

Automaattinen paketointi

Esimerkkejä
Areena-näkymistä ja
niiden sisällön
määräytymissäännöistä
Feenixissä

- Kotimaiset komediat
- Radion politiikkaa ja taloutta

Asiasanoilla voidaan
myös estää sisällön
julkaistuminen
johonkin
pakettiin.

Paketti > Paketti

Kotimainen komedia

Tallenna

Paketin perustiedot **Sisällön määrittely** Poiminnot Esikatselue Areenassa

PAKETTIIN KUULUVAT SISÄLLÖT

Sääntö

18-187871 ASIANSANA ALKUPERÄMÄÄ Suomi	18-299285 ASIANSANA LAJITYYPPI komedia	18-299294 ASIANSANA LAJITYYPPI elokuva

Lisää uusi

yle Uutiset Areena Urheiluu Viikko

AREENA Ohjelmat Suorat TV-opas Radio LASTEN AREENA Ohjeet Suosikit Jatka

Elokuvat

SUOSITTELEMME UUSIMMAT SUOSITUMMAT TULOSSA VIELÄ EHDIT

Kotimaiset komediat Näytä kaikki

Me Rosvolat Vauhdikas koko perheen elokuva 1 H 20 MIN SU 21.4.2019	Ihmissen osa Lämmintenhenkinen draamakomedia (2019) 1 H 43 MIN TO 26.12. KLO 0.01	Joulumaa Draamakomedia joulunvietosta (2017) 1 H 26 MIN MA 23.12. KLO 0.01	Sankarialokas Sotilasarfarsi kirjailijan alokasajasta 1 H 19 MIN MA 3.7.2017

Paketti > Paketti

Politiikka ja talous

Tallenna

Paketin perustiedot **Sisällön määrittely** Poiminnot Esikatselue Areenassa

PAKETTIIN KUULUVAT SISÄLLÖT

Sääntö	Sääntö
18-307944 ASIANSANA LAJITYYPPI politiikka	18-307943 ASIANSANA LAJITYYPPI talous

Lisää uusi

ESTETYT SISÄLLÖT

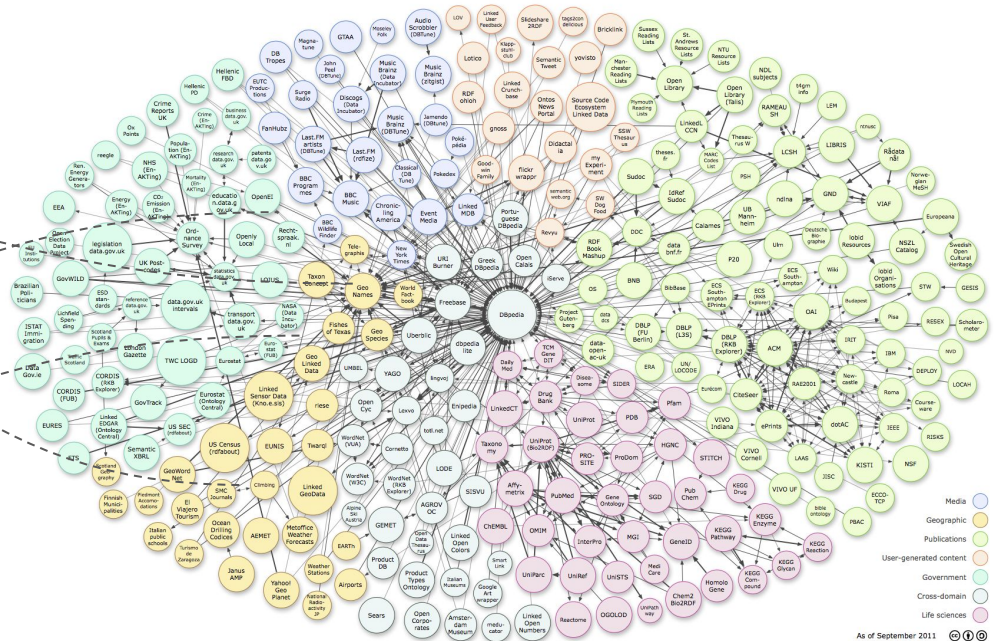
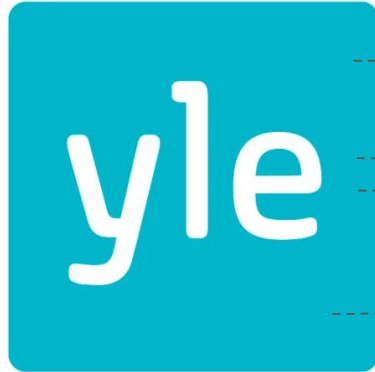
Sääntö
18-127898 ASIANSANA YLE-KOKONAISUUS Yle Vega

Politiikka ja talous

SUOSITTELLUT UUSIMMAT SUOSITUMMAT VIELÄ EHDIT A-O TULOSSA

Politiikklinikka Sakari Sirkkanen ja politiikan ilmiöt	Politiikkaradio Politiikkaa on kaikkialla!	Ykkösaamu Ajankohtaista politiikkaa ja taloutta	
Brysselin kone Seuraa, mitä EU:ssa tapahtuu	Maailmanpolitiikan arkipäivää Maailman uutis tapahtumien taustat	Pörssipäivä Situn karsinasi osakemarkkinoilla	TÄÄN AILMA ILLU Mistä maailma puhuu "Miksi", kysyy Pekka Varhanen

Asiasanat - Ylen silta maailmankaikkeuteen

Johtopäätökset vuonna 2021

- Semanttisen webin visio on toistaiseksi toteutunut organisaatioiden sisällä (ainakin osittain), ei niinkään verkon laajuisena merkityksiltään yhteentoimivana tietokerroksena.
- Semanttinen web, linkitetty data, ontologiat, ontologiapalvelut (ONKI / Finto) ym ovat osoittautuneet hyödyllisiksi ajatusmalleiksi ja työvälineiksi.
- Ylellä on tarve kehittää sisältöjä kuvailevaa metatietoja eteenpäin. Semanttinen ajattelu on hyödyksi tässä työssä.

**Kaikille yhteinen, jokaiselle oma
Gemensamt för alla, unikt för mig**